

10/2020 dekretuari buruzko galde-erantzunak, zeinak nahitaezko ordaindutako baimen berreskuragarria sortzen duen.

Zer da ordaindutako baimen berreskuragarria?

Gobernuaren aginduz, enpresa guztiak behartzen dira, beste puntu batzuetan zehazten diren salbuespenekin, langile guztiei ordaindutako baimena ematera.

Hau da, eten egingo da lanera joateko betebeharra, eta ohiko lana eginez gero egokituko litzaizkiekeen soldata-ordainsariak jasotzeko eskubideari eutsiko zaio.

Baimen hori berreskuragarria da; hau da, enpresari ordu horiek itzuli beharko dizkiogu.

Nori aplikatzen zaio?

Dekretua berdin aplikatuko zaie sektore publikoko zein pribatuko besteren konturako langile guztiei, honako hauei IZAN EZIK:

- Martxoaren 14ko 463/2020 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez jarduera eten zuten enpresetako langileak. Hau da, martxoaren 16tik aurrera jarduera eten zutenak.
- Etxetik telelan bidez lan egin dezaketen langile guztiak.
- ERTEen eraginpean dauden langile guztiak; dagoeneko tramitatu direnak, aplikatzeko bidean ari direnak edo alarma-egoerak iraun bitartean tramitatzen direnak.
- 10/2020 Dekretuaren eranskinean jasotako enpresetan edo horien ataletan zerbitzuak ematen dituzten langile guztiak. (Dokumentu honen bukaerako eranskinean zehaztuta daude).
- Aldi baterako ezintasunagatik, eszedentziengatik edo legez babestutako beste edozein arrazoiengatik kontratua etenda daukazuen langile guztiak.

Noiztik eta noiz arte aplikatuko da?

Baimena martxoaren 30etik (astelehena) apirilaren 9ra (osteguna) aplikatuko da, biak barne.

Baimenaren egun eraginkorrak langileen ohiko egutegiaren arabera lanera joan beharko luketenak izango dira.

Zer esan nahi du 30a, astelehena, moratoria eguna izateak?

Erremediorik gabeko kalterik eragin gabe jarduera berehala gelditu ezin duten enpresei bakarrik aplikatzen zaie (adibidez: isurketa jarraituak, labeak, produkzio-kate sekuentziatuak, etab.).

Soilik kasu horietan eskaini ahalko dira zerbitzuak hilaren 30ean, astelehenean, jarduerak eranskinean jasota ez badaude.

Nola eta noiz berreskuratu behar ditugu orduak?

Berreskuratzeko epea alarma-egoera bukatzen den egunetik 2020ko abenduaren 31 arte izango da.

Berreskuratzeko modua kontsulta-aldi ireki batean negoziatu beharko da, enpresaren eta langileen legezko ordezkariaren artean; gehienez 7 eguneko iraupena izango du.

Legezko ordezkariarik ez dagoen kasuetan, negoziazio hori enpresaren eta aplikatzekoa den hitzarmen kolektiboa negoziatzeko legitimazioa duten sindikatuen artean egingo da. Halakorik ezean, hiru langileko batzorde batekin egingo da negoziazioa.

Negoziatioan akordiorik ez badago, enpresak kontsulta-aldia amaitu eta 7 eguneko epean jakinaraziko du azken erabakia.

Edonola ere, berreskurapen horrek honakoa errespetatu beharko du:

- Legean eta hitzarmen kolektiboan jasotako eguneroko eta asteroko gutxienerako atsedenaldiak.
- Berreskuratzeko egunak gutxienez 5 egun lehenago jakinarazi beharko zaizkigu (Langileen Estatutuaren 34.2 artikulua).
- Ezin izango da gairitu aplikatu beharreko urteko gehieneko lanaldia.
- Errespetatu egin beharko dira bizitza pertsonala, lana eta familia bateragarri egiteko eskubideak, legeak nahiz aplikatu beharreko hitzarmenak aitortutakoak. Aurreko kasuetako edozeinetan, langileen ordezkari-batzordea eratuta egon beharko da bost eguneko epe luzaezinean.

Enpresak deitu ahal nau, eranskinean jasota ez badago ere?

Bai, baina soilik ezinbesteko gutxieneko jarduerari eusteko bada. Gutxienek jarduera hori ohiko asteburu batean edo jaiegunetan edukitakoarekin parekatzen da.

Eranskineko zerrenda handitu edo aldatu daiteke?

Bai. Osasun-ministroak ahalmena du dekretu horren eranskinaren zerrenda zehaztu edo zabaltzeko aginduak emateko.

Langile publikoa banaiz, eragina du nigan?

Bai. Hala ere, kasu bakoitzean eskumena duen organoak ordaindutako baimen eskuragarri hori gauzatzeko neurriak hartu arte itxaron beharko duzu.

Zein pertsona daude ordaindutako baimen horretatik kanpo? 10/2020 Dekretuaren eranskina

- Martxoaren 14ko **463/2020 Dekretuaren 10.1, 10.4, 14.4, 16, 17 eta 18. artikuluen babesean garatzen jarraitu behar diren** jarduerak egiten dituzten langileak. Dekretu horren bidez COVID-19ak eragindako osasun-krisia kudeatzeko alarma-egoera deklaritzen da, baita agintaritzak eskudunak eta agintari eskudun delegatuek onartutako araudiaren babesean ere. (Ikus testu-koadroa)

- **Merkatuaren hornidura-katean** parte hartzen duten jardueretako langileak, baita **behar handiko ondasunak eta zerbitzuak ekoizteko zentroetako funtzionamenduan** parte hartzen duten langileak ere, besteak beste elikagaiak, edariak, animalien elikagaiak, higiene-produktuak, sendagaiak, osasun-produktuak edo osasuna babesteko beharrezkoa den beste edozein produktu barne, horiek banatzea ahalbidetuz hasieratik azken helmugara arte.

- **Etxez etxeko entrega-zerbitzuak** ematen dituzten ostalaritza eta jatetxe zerbitzuetako langileak.

- Osasunerako ondasunak, zerbitzuak eta teknologia; osasun-materiala; babes-ekipoak; osasun- eta ospitale-ekipamendua eta osasun-zerbitzuak emateko behar den beste edozein material ekoizteko eta banatzeko katean zerbitzuak ematen dituzten langileak.

Actividades no suspendidas por el RD 463/2020

- Establecimientos comerciales minoristas de alimentación, bebidas, productos y bienes de primera necesidad, establecimientos farmacéuticos, sanitarios, centros o clínicas veterinarias, ópticas y productos ortopédicos, productos higiénicos, prensa y papelería, combustible para la automoción, estancos, equipos tecnológicos y de telecomunicaciones, alimentos para animales de compañía, comercio por internet, telefónico o correspondencia, tintorerías, lavanderías y el ejercicio profesional de la actividad de peluquería a domicilio. En cualquier caso, se suspenderá la actividad de cualquier establecimiento que, a juicio de la autoridad competente, pueda suponer un riesgo de contagio por las condiciones en las que se esté desarrollando
- Servicios hostelero de entrega a domicilio
- Transporte de mercancías en todo el territorio nacional, con objeto de garantizar el abastecimiento y la entrega de productos adquiridos en el comercio por internet, telefónico o correspondencia.
- Actividades relacionadas con el transito aduanero.
- **Operadores críticos** de servicios esenciales previstos en la Ley 8/2011 (más información en el anexo a este documento), empresas y proveedores que, no teniendo la consideración de críticos, son esenciales para asegurar el abastecimiento de la población y los propios servicios esenciales.

- Manufaktura-industriako ekoizpen-jarduerak mantentzeko ezinbestekoak direnak, eranskin honetan jasotako **funtsezko jarduerak behar bezala garatzeko beharrezkoak diren hornidurak, ekipoak eta materialak** eskaintzen dituztenak.

- **Alarma-egoera deklaratzetik aurrera garatzen jarraitzen diren pertsonen zein salgaien garraio-zerbitzuetako langileak**, baita garraio zerbitzu horretarako baliabideen mantentzea ziurtatu behar duten langileak ere, alarma-egoera deklaratu zenetik agintaritzaren eskudunak eta eskuordetutako agintari eskudunek onartutako araudiaren babesean.

- **Espetxeetan, babes zibilean, itsas salbamenduan, salbamenduan eta suteen prebentzio eta itzalketan, meatzeen segurtasunean eta trafikokan eta bide-segurtasunean** zerbitzuak ematen dituzten langileak. Era berean, **segurtasun pribatuko** enpresetako langileak, hala nola segurtasun-garraioa, alarmen erantzunerako, txandakako edo aldizkako zaintza-zerbitzuetako langileak, eta herritarrei funtsezko zerbitzuak eta hornidura bermatzeko beharrezkoak diren segurtasun-zerbitzuetako langileak.

- Indar armatuen materiala eta ekipoak mantentzen laguntzen duten langileak.

- **Osasun-zentro, -zerbitzu eta -establezimenduetako langileak**, baita **adinekoak, adingabeak, mendekotasunak dituzten pertsonak edo desgaitasuna duten pertsonak artatzen dituzten langileak; COVID-19ri lotutako enpresetan, I+G+B zentroetan eta zentro bioteknologikoetan** lan egiten duten pertsonak; horiei lotutako animalia zentroetako langileak; horiei lotutako instalazioen gutxieneko zerbitzuen mantentzea egiteko eta ikerketa horretarako beharrezkoak diren produktuak hornitzen dituzten enpresak; eta hileta-zerbitzuetako eta horri lotutako jardueretako langileak.

- **Animaliei osasun-arreta** emateko zentro, zerbitzu eta establezimenduenak.
- **Prentsako salmenta-puntuetan eta komunikabideetan**, edo jabetza publiko zein pribatuko albiste-agentzietan zerbitzuak ematen dituzten langileak, bai eta inprimaketan edo banaketan ere.
- **Finantza-zerbitzuetako** enpresetako langileak, banku-, aseguru- eta inbertsio-zerbitzuak barne, ezinbestekoak diren zerbitzuak emateko eta ordainketa-azpiegituren eta finantza-merkatuen berezko jarduerak egiteko.
- **Telekomunikazio, ikus-entzunezko eta funtsezko informatika-zerbitzuen** enpresetako langileak, baita horien euskarri diren sare eta instalazioetakoak eta behar bezala funtziona dezaten beharrezkoak diren sektore edo azpisektoreetako langileak ere; bereziki zerbitzu publikoak behar bezala emateko ezinbestekoak diren sektoreetakoak, baita langile publikoen lan ez-presentzialaren funtzionamendurako sektoreetako langileak ere.
- **Genero-indarkeriaren biktimen babesari eta arretari** lotutako zerbitzuak ematen dituzten langileak.
- Abokatu, prokuradore, gizarte-graduatu, itzultzaile, interprete eta psikologo gisa lan egiten dutenak, eta COVID-19k eragindako osasun-krisia kudeatzeko alarma-egoera deklaratzeko duen martxoaren 14ko 463/2020 Dekretuak **eten ez dituen jarduera prozesalean parte hartzen dutenak**, eta, horrela, horrela, Justizia Ministerioak, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak, Estatuko Fiskaltza Nagusiak eta arlo horretan eskumenak dituzten autonomia-erkidegoek adostutako funtsezko zerbitzuak betetzen dituztenak, Justiziako estatu-idazkariaren 2020ko martxoaren 14ko Ebazpenean jasotakoak, eta, hala badagokio, erabaki daitezkeen egokitzapenak.
- **Premiazko gaiei buruz lege-bulego eta -aholkularitzetan**, administrazio-kudeaketan eta gizarte-graduatuaren kudeaketan ari diren langileak; kanpoko zein barneko lan-arriskuen prebentzioari buruzko zerbitzuak ematen dituzten langileak.
- Segurtasun Juridikoaren eta Fede Publikoaren Zuzendaritza Nagusiak ezarritako funtsezko zerbitzuak betetzeko **notarioritza eta erregistroetako langileak**.
- **Garbiketa- eta mantentze-lanetako** eta premiazko matxurak konpontzeko eta zaintzeko zerbitzuak ematen dituzten langileak, baita honako arlo hauetan zerbitzuak ematen dituztenak ere: hondakin arriskutsuen, hiri-hondakin solido arriskutsu zein ez-arriskutsuen eta hondakin-uren bilketa eta tratamendua; **deskontaminazio**-jarduerak; eta hondakinak kudeatzeko eta azpiproduktuak garraiatu eta kentzeko beste zerbitzuak; edo sektore publikoko edozein erakundetan garatu beharreko halako zerbitzuak.
- **Errefuxiatuen Harrera Zentroetako eta Etorकिन Aldi Baterako Egonaldi Zentroetako langileak**; Migrazioen Estatu Idazkaritzak diruz lagundutako kudeaketa pribatuko erakunde publikoetan lan egiten dutenak, nazioarteko babes eta arreta humanitarioaren esparruan jarduten dutenak.

- **Uraren hornidura, arazketa, eroanbide, edangarritasun eta saneamenduko** zerbitzuetako langileak.
- Eguraldia iragartzeko eta behatzeko **meteorologia-zerbitzuak** hornitzeko ezinbestekoak zerbitzuetako langileak; eta prozesu operatibo horien mantentze-, zaintza- eta kontrol-prozesuetakoak.
- **Posta-zerbitzu unibertsala** emateko Estatuak izendatutako operadoreko langileak; jasotzeko, garraiatzeko, sailkatzeko, banatzeko eta entregatzeko zerbitzuak emateko, posta-zerbitzu unibertsal hori bermatzeko.
- **Osasun-materialaren inportazioan eta horniduran** parte hartzen duten sektore edo azpisektoreetako langileak, hala nola logistikan, garraioan, biltegiatzean, aduana-zirkulazioan (transitarioak) eta, oro har, osasun-korridoretan parte hartzen duten zerbitzu guztietakoak.
- **Internet**, telefono edo korrespondentzia **bidez erositako produktuak banatzen eta entregatzen** lan egiten dutenak.
- **Funtsezkotzat jo diren zerbitzuak ematen dituen beste edozein enpresako langileak.** (Adibidez, martxoaren 26ko SND/295/2020 Aginduak eragindako gizarte-zerbitzuetako erakunde guztiak, zeinaren arabera, neurriak hartuko diren COVID-19ak eragindako krisi-egoeraren aurrean, gizarte-zerbitzuen esparruan, giza baliabideei dagokienez).
- **Administrazioak azpikontrataturako jarduerak**, Sektore Publikoko Kontratuei buruzko azaroaren 8ko 9/2017 Legearen 120. artikuluko presazko prozedurari jarraituz, hau da, legean aurreikusitako **larrialdi-bidetik**.

Anexo: sobre los considerados operadores críticos

La Ley 8/2011, de 28 de abril, por la que se establecen medidas para la protección de las infraestructuras críticas.

Esta ley se desarrolla en el Real Decreto 704/2011, de 20 de mayo, por el que se aprueba el Reglamento de protección de las infraestructuras críticas.

Ambos textos regulan la actividad de los operadores denominados críticos y crean tanto el Centro Nacional de Protección de Infraestructuras y Ciberseguridad (CNPIC) como el Catálogo Nacional de Infraestructuras Críticas.

La documentación contenida en el Catálogo Nacional de Infraestructuras Estratégicas (se trata de información completa, actualizada y contrastada sobre la totalidad de las infraestructuras estratégicas en el territorio nacional, su ubicación, titularidad, servicio que presta, nivel de seguridad que precisan, etcétera), será calificada como SECRETA, dada la alta sensibilidad para la seguridad nacional de la información contenida en dicho Catálogo.

Comprende más de **3.500 instalaciones e infraestructuras** sensibles dentro de las siguientes áreas estratégicas:

- * Energía
- * Industria Nuclear
- * Tecnológicas de la Información
- * Transportes
- * Suministro de Agua
- * Suministro de Alimentos
- * Salud
- * Sistema Financiero
- * Industria Química
- * Espacio
- * Recursos
- * Administración

Esto no quiere decir que todos esos sectores sean críticos, si no que hay una serie de empresas en los mismos que lo son. En la medida en que es información secreta no tenemos acceso universal a la misma.

Tenemos que tener en cuenta que en el Real Decreto 463/2020, de 14 de marzo, por el que se declara el estado de alarma para la gestión de la situación de crisis sanitaria ocasionada por el COVID-19 en su artículo 18 dice literalmente:

1. Los operadores críticos de servicios esenciales previstos en la Ley 8/2011, de 28 de abril, por la que se establecen medidas para la protección de infraestructuras críticas, adoptarán las medidas necesarias para asegurar la prestación de los servicios esenciales que les son propios.
2. Dicha exigencia será igualmente adoptada por aquellas empresas y proveedores que, no teniendo la consideración de críticos, son esenciales para asegurar el abastecimiento de la población y los propios servicios esenciales.

ESK SINDIKATUA